

FOAIA POPORULUI

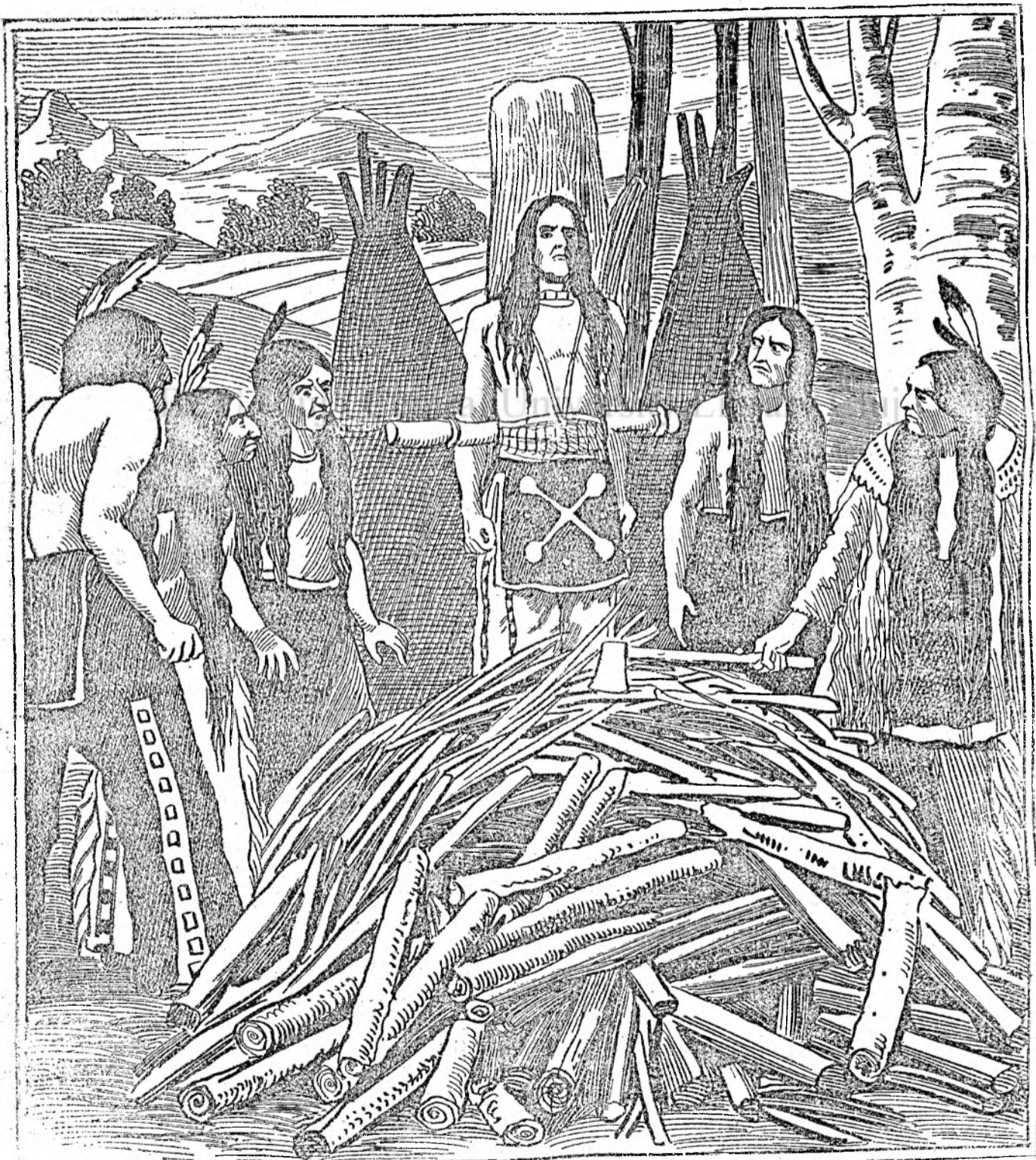
Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 Canada, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Neltzer, Sibiu

Foaie politică.
 Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-cară 12 bani
 a treia-cară 10 bani.

Ars pe rug.

— Moartea groaznică a unui șef de Indiani. —

Pe întinsele câmpii și nestrăbătutele păduri ale Americii, atât în America de nord, cât și cu deosebire în cea de meazăzi, trăiesc și azi multe seminții de Indiani, — urmași de-ai vechilor locuitori ai Americii, — având viața lor primitivă și pe jumătate sălbatică. Ei trăiesc mai mult sub corturi, bunăoară ca Țigani nostri corturari, și să nutrească mai cu seamă din pescuit, vânat și prăsierea vitelor. Alte ocupații d. e. lucrarea pământului,

meserii primitive etc. la Indianii liberi nu prea sunt cunoscute.

Indianii sunt mari dușmani ai oamenilor albi, dar și ei trăiesc între olaltă în mari dușmăanii. Deosebitele seminții sunt dușmane de moarte între olaltă, parte din timpuri vechi, dușmăanii moștenite și susținute din tată în fiu, parte pentru teritoriul de vânat și pășunat etc. Și între seminții să întâmplă adeseori lupte sângeroase, când apoi e vai de cei ce cad

prinși în mâinile dușmane. Ei sunt omorâți în chinuri grozave, iar căpeteniile sunt arse de vii.

De curând s'a întâmplat un asemenea caz, după cum scriu foile americane. O căpetenie dușmană fiind prins, a fost pus pe rug, pe o grămadă de lemne și legat de stâlp, apoi lemnului s'a dat foc, arzând omul în flăcări.

Chipul nostru ne arată aceasta întâmplare.

Reprivire.

— Poziția guvernului. — Învățături. —
— Școalele noastre. —

Săptămâna aceasta dieta își încheie sesiunea pe două luni și mai bine, întruindu-se de nou abia pe la începutul lui Octombrie. Ce va urma atunci, nu putem ști cu siguranță, dar că guvernului de acum nu-i va merge bine, aceasta e mai mult ca sigur, căci el însuși și-a grămădit greutățile în cale. El însuși și-a făcut calea grea, parte din neștiință, din nedestoinicie de cărmuire, parte din șovinism înfocat, orb, care pretinde, că în țara aceasta totul, până și aierul, unguresc să fie. Eată, așa stă rău guvernul în privința învoielilor economice cu Austria, pentru cari decurg mai de mult pertractări și să fim și în zilele aceste, dar până acum fără rezultat. Așa și-a făcut guvernul șovinist conflictul cu Croații, care încă nu știe cum să va isprăvi, apoi tot el a provocat chiar și la publicul unguresc neîncredere, căci a făgăduit multe și n'a împlinit mai nimic, parte că nu poate, parte că nu vrea. Așa este, — ca să amințim numai un lucru — votul universal, pe care guvernul și tovarășii lui nu vreau să-l facă, pentru că își tem domnia, dar tocmai pentru aceea afacerea votului universal stă de-asupra capului guvernului, ca o sabie amenințătoare...

Dar să lăsăm viitorul și să ne întoarcem privirile la trecutul apropiat. În vremea de vară, cât dieta e închisă, în politica din lăuntru e pauză, liniște. Acest timp e bine să-l folosim așa, ca să ne readucem în minte lucrurile mai însemnate din trecutul apropiat, să le examinăm mai de aproape, să cugetăm asupra lor și apoi să tragem învățături din ele, cari să ne fie de folos în viitor.

Aceasta e o parte însemnată a programului foaiei noastre în lunile de vară. Vom lua lucrurile pe rând, căci multe și însemnate lucruri s'au petrecut de vr'un jumătate de an încoace, atât pe terenul politic, cât și pe cel cultural-economic. Astfel sunt adunările noastre de protestare și luptele vrednice ale deputaților nostri în dietă împotriva proiectelor lui Apponyi, apoi alte momente din dietă, cum e d. e. și lupta energetică a Croaților, care încă nu e sfârșită; astfel este mai departe răscoala țărănească din România, cum și alte întâmplări și lucrări economice și culturale, cari poate ne-au părut de puțină însemnătate, dar cari ne dau prețioase învățături și bune indemnuri. Aceste învățături și indemnuri ne vor arăta ce și cum să facem în viitor, ca de bine să dăm.

Pentru azi ne mărginim a spune câteva cuvinte despre *afacerea școalelor* și învățătorilor nostri, afacere care cade în lăuntru cerului programului nostru amintit mai sus și care vom avea o multă vreme în vedere.

Prin legea lui Apponyi școalele noastre li s'a făcut o stare nouă, stare grea, cu care trebuie să dăm față și să ne silim a o suporta, a o învinge. La salvarea — încât să poate — a școalelor noastre, datori suntem a lua parte cu toții, dar începutul trebuie să-l

facă mai marii noștri bisericești, consistoarele. Fiind vorba de școalele noastre confesionale, consistoarele trebuie să facă începutul și ele trebuie să ducă greul muncii, având la dispoziție datele de lipsă și d'ferite mijloace.

Credem, că în privința aceasta să lucră la Consistoarele noastre și trebuie să se lucre, căci ar fi vai de Consistorul acela, care în aceste vremuri grele nu ar face nimic, acela va fi bătut de Dumnezeu și oropsit de neam! Cele două foi frunze bisericești ale noastre »T. Rom.« și »Unirea« dau un bun exemplu, interesându-se de afacere. În »Tel. gr.« face cunoscută starea lucrurilor un asessor, în »Unirea« scrie un articol »Un protopop«, pe care asemenea îl vom face cunoscut cetitorilor noștri.

Afară de aceasta azi mai avem un cuvânt în ce privește învățătorii. Ici și colo să zice, să observă credința, că învățătorii sunt lăniți după parale, că sunt prea materialști și că astfel să vor perde pentru neam — adică cei salarizați dela stat — ba, Doamne ferește, să vor face unelte, spioni, trădători. Aceasta e o părere greșită, exagerată și și prea pripită. Vor fi nu e vorba unii prăpădiți de aceștia, uscături, cari au fost și vor fi totdeauna, nu numai la noi, dar și la alte popoare. E greșit însă, ba e și rău, a porni lupta de salvare preocupați de ticăloșirea presupusă — și până acum neadeverită — a dascălilor noștri. Dimpotrivă, noi credem, că învățătorii noștri satisfăcând cerințelor legii, vor rămânea fii credincioși ai neamului și bisericilor noastre.

Atât de o camdată. Cu tema aceasta altcum ne vom mai ocupa și rugăm și pe învățătorii noștri a să pronunța. Ca întotdeauna, coloanele foii noastre le stau deschise și cauza lor este de noi cu drag îmbrățișată.

Sibiu, 12 Iulie n. 1907.

Gimnaziul din Caransebeș.

Am amintit, că reprezentanța comunității de avere a fostului regiment grănițesc româno-banatic a ținut Sâmbătă în 6 Iulie c. o ședință în afacerea gimnaziului. Majoritatea membrilor, prostiți de Burdia, a primit toate condițiile ministrului Apponyi. S'au îndestulit și cu aceea, ca limba română să fie a cincina roată la car. Numai 12 Români cinstiți au votat împotriva. Astfel la toamnă să vor deschide primele clase ale »szörényi főgymnaziului« în Caransebeș.

Proverbul românesc zice: »Când D-zeu vrea să bată pe cineva, îi ia mintea!...«

Din parlamentul austriac. În ședința de Vineri a parlamentului austriac deputatul socialist Stark a propus să se aleagă o comisie pentru pregătirea unui proiect de lege, prin care toate națiunile de dincoace și dincolo de Leitha să se declare de egal îndreptățite, punându-se astfel capăt asupririlor naționalităților, cari să practică astăzi de oligarhia maghiară și poloneză.

Croații. După succitura din dietă a lui Kossuth — care nu e altceva decât o retragere rușinoasă față de Croați, — deputații Croați au părăsit dieta și Sâmbătă au plecat acasă la Zagreb. Pe la toate stațiile li s'au făcut primiri frumoase, cu muzici și vorbiri. La Zagreb i-au așteptat mii de oameni. De-

putații și mulțimea au mers la statua lui Iellasi, care a fost împodobită cu flori și steaguri croate și avea următoarea inscripție croată: Banule Iellasi — deșteaptă-te, 1848—1907.

A vorbit aici deputatul Tuscan, începând astfel: Nu ne-au învins, ci numai ne-au înșelat... Au rostit vorbiri și alți deputați.

Dieta croată a fost convocată pe 11 Iulie c. dar guvernul ungar i-a amânat întru-nirea prin rescript regal. Agitația e mare în întreagă Croația. Guvernul ungar a sămănat vânt și acum seceră furtună.

DIETA.

— Emigrările. — Sufragiul universal. —
Amânarea ședințelor. —

După ce afacerea croată s'a isprăvit în dietă, s'au desbătut lucruri de puțină însemnătate. Mai însemnată a fost afacerea emigrărilor, care a venit în vorbă în ședința de Sâmbătă, 6 Iulie c. Pentru stabilirea emigrării la America au intrat mai multe cereri la dietă. La desbaterea asupra lor a luat cuvântul deputatul nostru Coriolan Brediceanu, care într-o vorbire frumoasă arată, că pe lângă cauzele generale, cum e lipsa de scut din partea deregătorilor pentru popor, dările mari etc. sunt și cauze locale, cari fac să crească emigrarea. Astfel este d. e. și sistemul de colonizare, cu deosăbire în Banat, fiind aduși pe moșiile statului coloniști streini și locuitorii băștinași necăpătând pământ de lucru, sărăcesc și emigrează, apoi continuă astfel:

În privința reimpatrierii, — zice dl Brediceanu — vorbitorul de mai nainte, dep. Hencz vrea ca numai Maghiarii de rasă emigrați în America să fie reimpatriți, deși e foarte regretabil a face deosebire între cetățean și cetățean. Unde cere interesul patriei, nu-i ertat a face deosebire între cetățean și cetățean. Trebuie fără deosebire să-i dea fiecăruia dreptul și puțința ca să se rentoarcă în patrie. Nu primesc nici părerea că tocmai emigrarea e mai ales cauza că poporul a sărăcit; emigranții să îmbogățesc foarte iute, n'am decât să spun că acolo în America desvoaltă putere de lucru colosal de mare, aduc jertfe mari și numai de aceea pun ceva la o parte, pentru că acolo dispăre simțământul de rușine, pe care îl au aici acasă, unde ei în satul și orașul lor nu reflectează la muncă grea, de care li-e rușine să s'apuce. La America însă își uită de toate și așa câștigă bani. Nu trebuie să căutăm în emigranți cauza emigrării. Față de această argumentație dați-mi voie să aseamăn patria cu un butoiu din care curge vinul și cineva ar zice că vinul e de vină — pentru ce curge? și nu-i de vină butoiul pentru că cercurile-i sunt rele, doagele putrezite. În zadar văpsiți totul pe din afară cu tricolorul național.

Carol Hencz: Și capul tău ar trebui legat cu cercuri! (Ilaritate.)

Coriolan Brediceanu: Nu vreau să disput cu nimenea și nu vreau să mă întrec cu nimeni în grobianități. (Mare gălgăie. Presidentul sună clopotețul și cere liniște.)

Coriolan Brediceanu: Cred că în privința aranjamentului vieții de stat va trebui să căutăm pentru sanarea împrejurărilor noastre triste acele căi și

mijloace, spre cari ne-a îndrumat și Majestatea Sa, pe cari le-a aprobat și publicul alegător și la cari a aderat și parlamentul în adresa către Rege. Primul mijloc e votul universal, egal, direct și secret. Nimenea, nici Regele, nici națiunea, nici parlamentul n'a fost contra votului universal și totuși nu avem încă votul universal secret. Deci puțină putere ce ne mai rămâne trebuie s'o folosim pentru crearea de așezăminte noue, pe bază democratică, pe baza votului universal secret...

Ministrul Andrássy în răspunsul său vestește, că la toamnă va prezenta dietei proiectul legii de emigrare.

Răspunde apoi dlui Brediceanu: »Dl Brediceanu zice că Valachii și cei de naționalitate străină sunt prigonți de autorități și de statul maghiar. Totuși e deci curios, că între Valachi sunt cei mai puțin emigranți.«

Coriolan Brediceanu: Ba e o dovadă despre trăinicia și îndelunga răbdare fără seamăn a poporului român!

La cererile despre introducerea votului universal, deputatul naționalist slovac Milan Hodzsa propune ca guvernul să prezinte până în 15 Octombrie proiectul votului universal secret. (Mare mișcare. Întreruperi. Supărare.)

Propunerea lui Hodzsa nu e primită.

Zilele acestei diete va lua vacanțe de vară și să va întruni de nou la începutul lui Octombrie. Pe atunci va veni și comisia de imunitate cu faimoasa sa propunere în afacerea dlui Dr. Vaida.

Scoalele noastre.

II.

Continuăm firul esunerilor dlui asesor Nic. Ivan, privitor la scoalele și învățătorii noștri.

La întrebarea ce dl asesor și-o pune, că ce este de făcut în starea nouă, schimbată în urma legii lui Apponyi? răspunde astfel:

În comunele din așa numitul »fundul regesc« cu începere dela anul 1908 li stă la dispoziția consistorului o sumă de 26.000 cor. dela universitatea săsească, cu care să pot ajuta cel puțin 52 comune cu câte 500 cor. restul are să se dea din venitele de până aci, din casele bisericesti, caselle alodiale și din câte un arunc pe popor.

Mai ales comunele bisericesti cu câte 2—3 și 4 posturi de învățători, vor trebui ajutate în prima linie. Mai rău stăm cu celelalte părți ale arhidiecesei, în așa numitele comitate. Pentru toate acele comune bisericesti, multe la număr și sărace, ne stă la dispoziție abia 17.000 cor. din bugetul fondului școlar și al fondului general administrativ. Aici deja numai poate fi vorba de o ajutorare mai generală, ci ajutorarea va trebui să se mărginească la anumite centre, cari trebuie susținute cu orice preț, și cel puțin în 2—3 comune din fiecare protopopiat, trebuie să iugrijim ca să asigurăm independența școlii și a învățătorului, ca aceste să devină școale centrale cu limba de

propunere românească, la cari să alerge și pruncii din satele vecine.

La ajutor din centru vor putea conta deci numai acele comune, cari garantează cu acest ajutor suma de 2000 cor. pentru fiecare post de învățător.

Celelalte comune însă vor trebui în interesul lor să facă tot posibilul ca să asigure salariul de 1000 cor., ca prin aceasta să le rămână neștirbit dreptul de a-și alege ele pe învățătorul, pentru că să-ți dai un drept din mână pentru o sumă de 400 cor. la an, presupunând că până aci ai dat cele 600 cor. este nu numai păcat strigător la cer, dar este o primejdie, care învalvă în sine cele mai mari complicații, pentru că învățătorul numit are alt stăpân și interesul lui de a face servicii patriotice îl va aduce în conflicte continue cu poporul, conflicte cu urmări grave și neprecalculabile pentru școală și biserică peste tot.

În articolul al treilea dl Ivan să ocupă cu soartea învățătorilor ajutoarați de stat și arată la ce pot fi espuși. Arată că cu greu vor putea face spor cu elevii în limba și și obiectele maghiare — nu din vina lor — și atunci urmează aplicarea dispozițiilor legii.

Îndatăce să va constata, — continuă dl Ivan — că învățătorul nu face ispravă, ori din vina lui, ori din vina societății sau a familiei, care i-a paralisat lucrarea și strădania, vin la mijloc alte dispoziții ale legii, dispoziții, cari le poate lua ministrul prin organele sale.

Între aceste în rândul prim este permutarea învățătorului și înlocuirea lui cu altul.

La părere această dispoziție nu să vede a fi o pedeapsă mare, de fapt ea pentru învățătorii noștri este egală cu lipsirea lor din post.

Pentru că învățătorii noștri să dedau greu în alte părți, soțiile lor ar fi ca într'un exil, și rolul lor de conducători, rolul de fruntași ai comunelor noastre înceată cu desăvârșire, ei devin niște funcționari neșgați în samă, împinși dintr'o parte într'alta, din oameni cu casă, cu masă și cu puțină economie ce au azi, vor fi socotiți drept niște oameni, cu casa în spate ca melcul, de cari nu ține nimenea nici o samă.

Postiți și căutați, dacă funcționarii dela căile ferate, ori chiar învățătorii dela școalele de stat, nu sunt ei în aceasta poziție, — absolut neprielnică — osândți să trăiască din piață, cumpărând pâne și legumă fiecare zi din plătuța lor...

...Dar cum ziceiu, aceasta nu este tocmai cea mai mare pedeapsă.

Pedeapsa adevărată va fi lipsirea lor de post pentru necapacitate de a purta oficiul.

Si aceasta să poate constata foarte ușor prin sporul nemulțămitor făcut în obiectele de învățământ.

Să pună mâna pe suflet, câți și cari dintre învățătorii noștri sunt în măsură de a cunoaște limba statului așa de bine, ca să o poată propune cu

ușurință și să producă rezultatele cerute în obiectele de învățământ propuse în limba maghiară? Vom avea deci o sumedenie de învățători dați pe strade sau în cazul cel mai bun pensionați cu câte 10 ani de serviciu și — scoși dela catedră fără voia lor, fără ași fi împlinit misiunea lor și fără de a avea bucurie că au făcut ceva pe acest pământ, și și-au împlinit chemarea lor în mijlocul poporului din care au eșit.

După aceasta dl Ivan își exprimă temerea, că unii din învățători să vor face unele ale organelor stăpânirii — ceea ce însă noi despre covârșitoarea majoritate a învățătorilor nu o credem — și încheie astfel:

Ce va fi în viitor, D zău știe, noi însă ne temem, că cursa ce să pune învățătorilor noștri este foarte primejdioasă și ne duce spre povârnișul fatal al perirei.

Din lupta noastră națională purtată până azi cu bărbăție, putem considera aproape ca scos un factor puternic, și acela este învățătorul cu ajutor dela stat.

Din România.

Deputația turcească.

Deputația turcească, care a adus însemnele ordului »Imtiaz« dat de Sultan regelui Carol, a sosit săptămâna trecută în România. Deputația a fost alcătuită din Abdulh-pașa, șeful cabinetului militar al Sultanului, conducătorul deputației, apoi beiful Refik, secretar al Sultanului, oficerii de stat maior Dedjib-Bey și Sedik Bey și alt personal. Deputației îi s'a făcut o primire frumoasă în București, unde Turcii au vizitat mai multe așezăminte militare, apoi au plecat la Sinaia, unde au sosit Miercuri. Aici la gară li așteptau autoritățile din loc, cum și maiorul Magheru, adiutant regal.

Deputația a mers la castel, unde a fost primită cu deosebită ceremonie și unde misiunea a predat regelui însemnele trimise de Sultan.

După aceea au trecut pe platoul dela bat. 5 vânători, însoțiți de maior Magheru și maior Angelescu din artilerie; aci au asistat la diferite exerciții date de batalion, de sub comanda dlui maior G. Sănătescu.

Deputația a fost găzduită la palat și a plecat Joi din Sinaia.

O prepestenie.

Joi seara o furtună uriașă s'a deslănțuit asupra orașului Câmpina și împrejurimi, nimicind o mulțime de fântâni de păcură (gaz). desvăluind case, desrădăcinând copaci, etc. Un număr destul de mare de lucrători dela fântâni au fost grav răniți; sunt și morți. Uraganul a fost însoțit de puternice fulgere și tunete și a fost o minune că nu s'au aprins mai multe fântâni de petrol. Firele telegrafice și telefonice au fost distruse și stâlpii smulși. Pagubele suferite de locuitorii din Câmpina, Telega și Buștenari sunt socotite la mai multe sute de mii de lei.

Legătura cu Grecia.

Să dă ca sigură știrea, că legăturile diplomatice dintre România și Grecia, cari au fost de mult întrerupte din pricina cauzei macedonene, să vor reula de nou. Rezident (tri-

mis) al țării în Grecia va fi Varatossi, fost consul general la Filipopol (Bulgaria).

Hotărâri de-ale corpurilor legiuitoare.

În scurta sesiune a corpurilor legiuitoare române s'au luat următoarele hotărâri mai însemnate:

a) Pe viitor primarii comunelor urbane, (afară de București) nu vor mai putea să fie senatori sau deputați.

b) S'a lămurit cum să se aplice pe viitor taxa de 3% asupra lefii deregătorilor.

c) S'a hotărât să se dea înapoi s' ma de 5 lei pe care ar fi depus-o locuitorii săteni ca taxă de asigurare contra grindinei.

d) S'a aprobat ca guvernul să vie în ajutorul proprietarilor păgubiți prin răscăle.

Înainte de a să despărți, deputații și senatorii au ales dintre ei o comisiune număroasă, care să se ocupe, împreună cu miniștrii cu alcătuirea legilor rurale. Proiectele vor fi gata în toamnă și să vor lua îndată în desbatere.

Pentru producenții de cereale și de nutrețuri.

Aducem la cunoștința economilor noștri, că magazinul militar de alimentare din Sibiu (k. u. k Militär Verplegs-magazin) ca și până acuma cumpără săcară și ovăs cu bani gata, tot asemenea fân și paie, anume acest nutreț începând dela 1 Iulie c. cu prețul ce să dă pentru cea mai bună calitate. Cumpărarea să face în strada numită Lungewald-strasse, unde până acum firma Felter și Ferderber a avut magazinul pentru fân și paie, apoi în târgul fânului în retranchement (strajament), de unde fânul și paiele să descarcă în șurile închiriate dela George Rumler.

Oferte în scris despre vânzare de fân și paie magazinul militar primește ori-când.

Să recere ca fânul de vândut să fie din recolta cea mai nouă, el trebuie să fie numai din ierburi bune de pe livezi, uscat, să nu fie înălbit, să fie curat, nu mucezit, prăvos sau nisipos și să aibă miros plăcut. Costreiu, rugină, plante mocirloase, mușchi, cotoară tari, iarbă spinoasă și lănoasă pot să fie numai în măsură mică.

Paiele de orz, ovăs, grâu și de săcară să folosesc ca paie de nutreț și de tăiat. Ele trebuie să fie sănătoase, să nu fie atinse de rugină sau de mană (malură), să fie uscate, curate, să nu fie prăvoase sau mocirloase, mestecate cu gunoiu sau cu buruene și să nu miroase greu.

Paiele de așternut să nu fie zdrobite și mestecate cu pleavă și să nu aibă miros greu.

Ca paie de așternut să folosesc în deobște paiele din îmblătitul cu mașina și paiele din trieratul cerealelor cu vite.

Drept paie de pat și de legat fânul să folosesc paiele din îmblătitul cu mâna (îmblăcii), adecă paie de săcară, îndoitură sau de grâu. Ele trebuie să fie sănătoase, să nu fie atinse de rugină, de mană, să fie uscate, curate, să nu fie prăvoase sau mocirloase, cu gunoiu sau cu burueni și să nu aibă miros greu.

Economii să fac băgători de seamă la faptul, că paiele de pat au preț

aproape îndoit față de paiele eșite dela mașină (paie de așternut).

Sibiu, 30 Iunie n. 1907.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pant. Lucașu,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Scriitorii noștri.

Cu numărul de azi, întâiul număr din jumătatea a doua a anului curent, începem cu titlul de mai sus o nouă rubrică în foaia noastră. În aceasta rubrică vom face cunoșcuți rând pe rând pe toți scriitorii noștri mai buni, începând cu cei mai vechi și până azi. Vom da notițe biografice despre fiecare și câte o bucată două din scrierile lor, în întregime sau în estras. Scopul nostru este, ca iubii noștri cetitori să cunoască mai de aproape pe luceferii literaturii noastre, să-i știe prețui și să se îndemne a-i ceti tot mai mult. Vom începe de-o camdată cu scriitorii din literatura propriu z'asă, adecă cu acei scriitori, cari au scris lucrări beletristice, anume: povestiri, povești, romane, novele, poezii, etc. arătând la fiecare însemnătatea lui.

Cele mai vechi produse ale literaturii noastre, cași a altor popoare, sunt produsele sau alcătuirile populare: povești sau bazme, felurite cântece: bătrânești, doine, descântece etc. apoi proverbe, gâcături (ciumilituri), snoave (anecdote) și altele de felul acesta.

Toate aceste sunt alcătuite de popor și au fost păstrate în lungul veacurilor din tată în fiu, nefiind scrise. În timpul mai nou ele au început a fi adunate și date în tipar, prin foi și în cărți, mai cu samă la îndemnul marelui nostru poet, Vasile Alexandri.

Literatura noastră populară nescrisă e foarte bogată și de toată frumseța, de care cu drept cuvânt putem fi mândrii. V. Alexandri d. e. să exprimă astfel despre poeziile populare ale noastre, zicând că ele cuprind: »Comori neprețuite de simțiri duioase, de idei înalte, de notițe istorice, de credințe superstițioase, de datini strămoșești și mai cu samă de frumseși poetice.«

Pe lângă literatura nescrisă, s'au ivit și la noi alcătuirii în scris (tipar) făcute de unii scriitori, în mare parte necunoscuți. Aceste sunt tot alcătuirii populare și ele formează literatura populară scrisă.

Astfel sunt cântecele de Crăciun: colindele, cântecele de stea și altele, apoi cărțile populare: Alexandria, Tilu-Buchoglină, Leonat și Dorofata, Arghir și Elena, mai departe Nastratin Hogea, Varlaam și Ioasaf etc. La noi în Ardeal și Ungaria s'au răspândit cu deosebire cele 4 dintăiu și odinioară erau mult cetite de bătrânii noștri, dar ele să cetesc și azi.*

Cu timpul, cum toate tind a înainta, s'au scris și la noi mai multe alte lucrări, mai desăvârșite, în proză

*) Aceste alcătuirii, cum și literatura populară nescrisă sunt caracterizate mai pe larg și foarte bine în: Elemente de istoria literaturii române de E. Hoș, prof. ed. IV. Caransebeș, 1902. Prețul 2 cor.

și poezie, punându-se astfel temelul la literatura cultă.

Literatura noastră cultă nu e tare veche, cum este d. e. la alte popoare mai înaintate și a avut începuturi modeste. Dar cu încetul ea s'a îmbogățit, s'au ivit scriitori de valoare, ale căror scrieri pot sta alături de cele ale popoarelor culte și de cari asemenea putem fi mândri.

Afară de cronicari și de scriitorii bisericești (cari sunt mai vechi), începuturile literaturii proprii (poeți și prozatori) să datează din a doua jumătate a veacului XVII (1650—1700) începând cu Miron Costin (Viața lumii) și mitropolitul Moldovei, Dositeiu (Psaltirea în versuri). În veacul al XVIII-lea scriu poezii câțiva inși din vestita familie boerească a Văcăreștilor. Ienache Văcărescu între altele a scris cunoscuta frumoasă poezioară:

Urmașilor mei Văcărești
Las voue moștenire:
Creșterea limbei românești
Și a patriei iubire.

Au urmat apoi alții, pe la începutul veacului al XIX între cari amintim pe Ion Barac, Vasile Aron, Ioan Budai Delean și Dimitrie Țichindeal (fabulist), aceștia dela noi, și îndeosebi vestitul Anton Pan, din București și alții, despre cari vom scrie în nrul viitor.

Silvestru Moldovan.

La jumătatea anului.

Cu săplămâna aceasta să încheie jumătatea primă a anului curent. Din acest prilej rugăm pe acela din iubii noștri cetitori, care au abonată »Foaia Poporului« numai pe jumătatea dintăi a anului, să binevolască a-și înnoi abonamentul pe a două jumătate. Rugăm mai departe pe prietenii foaiei noastre a o răspândi între cunoscuții lor, căci prin aceasta fac un lucru bun, național românesc și cultural.

»Foaia Poporului« a stat și va sta, ca și celelalte fol românești cinstite, pe baze naționale, lucrând în deosebi pentru luminarea și înalțarea țărânilor române. Aceasta este chemarea și datorința ei și de aceea la începutul noului jumătăți de an cerem din nou sprijinul iubii noștri cetitori. Le cerem ajutorul, căci așa credem, că suntem vrednici de el și îl cerem, ca să ne putem împlini tot mai mult datorința.

Luând în seamă cuprinsul ei bogat și felurit, »Foaia Poporului« este cea mai folositoare foaie la noi, anume prețul abonamentului este:

Pentru Austro Ungaria.

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.

Pentru străinătate (România, Bulgaria, Rusia, America, Germania etc.):

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an . . . 5 cor. 50 bani.

Noii abonați sunt rugați a-și scrie numele lor, al comunel și al postel din urmă împede și cetef.

Administrațiunea
»Foaia Poporului«.

că îndată cere 2 deții. Ei, eu cred căi ar fi destul. Dar de unde, din 2 să fac 9 și din nouă să fac douăzeci și nouă. Că el acum are bani și vrea să bea. La urmă dă să plece acasă. Dar de unde? Nu să poate scula, căci rachiul l-a prins cu cue de scaun. El în ciudă mai cere rachiul și la urmă pleacă sau ținându-și de garduri sau dus de altul. Apoi când ajunge acasă trânteste, sparge, ba bate chiar și pe cei de acasă. Iacă dar ce face rachiul! Iar a doua zi, când să trezește, ce simte nene Ioane?

Ioan: Că-l doare capu, stomacu e obosit de parcă la îmblătit cineva.

Trand.: Așa e d-le inv.! Rachiul e buruiană rea, fără nici un saț, din ce-l bea omu de aceea ar bea mai mult. »Tu îl beai de bun și el te face nebun, de răsul, ocară și batjocura lumii.

Lina: D-le inv.! Eu am cetit că rachiul dacă bea omul prea mult, e goală otravă și cine bea prea mult își sapă groapa. Imi aduc aminte de Ghița lui Hozman, un om tată coala ca un brad, dar geaba — cap mare, minte mică — s'a dat beției, întâiu un pic, după aceea și mai mult, până când într'o zi atâta a beat până s'a aprins rachiul în el, nu i-a putut ajuta nimenea, ci a trebuit să moară în vârsta cea mai frumoasă. Și-o moarte rea a avut d-le! Scărșnea din dinți! Da ochii peste cap. Să sgarăcia cu ghenunchii până la gură. Și-așa a murit, căci ia ars stomacu. (Ioan să face îngrijat).

(Va urma)

FELURIMI.

Jurământul bandiților greci. Grecii, când intră în vre-o bandă pentru uciderea Românilor și Bulgarilor din Macedonia fac următorul jurământ: »Jur pe sfintele Evanghelii, pe numele patriei mele glorioase și mari și pe cinstea mea, că voi lucra pentru patria mea și în contra Românilor și Bulgarilor; voi asculta de șefii mei și de poruncile comitetului central; voi între-

Infoiat în haine, răsucind musteață
Plin de nebunie, cu arțag în sine
Să rădică, 'ndată la regina vine,
Ca păre s'aducă despre celelalte,
Și așa grăește cu boacete 'nalte:
»Mă închin regină! cu supus raport
Cum slujba cere să mă port
Cu purtare blândă umblând eu cu ele,
Aflatam în ele tot cugete rele,
Prea multe din plante rele uneltesc
Să restoarne buna ordine voesc,
Și mai ales varza cea înfoiată în foi
Umblă să aducă 'n toate mari nevoi.
Ceapa cea bărbosă de altă parte iar:
Ea înlăcrămează prunci și mame chiaz,
Asemene prazul cu chipul său tras
Cârnește și strimbă ori și care nas;
Apoi usturoiul cu firea sa iute
Tot locu împrejur și amar îl impute:
Astora de tine nice că le pasă
Ci pre celelalte, pre toate le-apasă:
Eu acela, care am puteri de mac,
Și-amețesc simțirea ca un tiriac:
Ei mă înveninează cu a lor suflare,
Și pe loc m'apucă tuse, leșinare:
Despre care astăzi știre și-am adus
După datorie, ca un mic supus.

(Va urma)

bunța toate puterile mele în lupta națională; voi ajuta pe încercații mei frați, printre cari voi sămăna o dragoste frățască. Dacă îmi calc jurământul, blăstămul lui Dumnezeu să cadă preste mine și cuțitul cu două tăișuri să străpungă inima mea«.

Multe și de toate. Teatrele franceze dau 10% din venitul lor pentru săraci. Suma aceasta face pe an 15 milioane de dolari.

— Din statistica omenimei să vede, că tot din câte două mii de oameni, 9 înși sunt sau surzi, sau orbi, sau muți, sau hăbăuci.

— Pustiul Sahara din Africa are o estindere pe jumătate cât sunt Statele-unite din America de Nord.

— În Amsterdam, capitala Olandei, sunt 4000 de cisăluitori de diamante.

— Trenurile din insula Malta merg mai încet dintre toate trenurile lumii.

— La 6 universități (scoale înalte) din Helveția învață 2193 de fete, cele mai multe din Rusia.

— În asemănare cu numărul locuitorilor, America are de cinci ori atâtea căi ferate, ca Europa.

— În Australia și în lăuntru America de sud trăiesc seminții, cari nu știu număra decât până la 6. Indianii botosuzi nu au decât doi numerali: unul și mulți. Pentru doi, trei sau o sută ei folosesc tot numai: mulți

Partea Literară.

Poesii populare.

Din Găbud.

Com. de Nicolae Focșan june.

Măi bădiță trup suptire
Nu mă mai scoate din fire,
Precum mai scos și asară
De-am ieșit la tîni afară
Ori și cât mi înșela
Măicuța tot nu m'a da.

Frunză verde rosmalin
De când beau cu mândra vin
Boi în curte nu-mi mai vin
Cai la căruță nu prind
Porc pe căjlegi nu ucid.

Bădițul cu tîndră neagră
El tot zicea, că-is dragă,
Dar când a fost la luat
Mâna cu alta a dat
Și cu ea s'a cununat
Și pe mine m'o lăsat.

Sărac suflețelul meu
Multă jale este în el,
Săracă inima mea
Că multă jalei în ea,
Săraci ochisorii mei
Cum varsă lacrimi din ei.

Mândra mea e fată mare
Nici o haină bună n'are,
Numai iie de bumbac
Și-aii spartă după cap.

Busuioc crescut în iarbă
Mândra mea care mi dragă
Am auzit căi beteagă

Zace în pat în grădinuță
Cu mâna pe inimuță
De dorul dela bădiță.

Bădiță, cureaună nouă
Tu mi-ai rupt inima în două
Tu mi-ai rupt-o, tu mi-o leagă
C'un fir de mătăsă neagră,
Că de când tu m'ai lăsat
Petele'n păr n'am purtat
Nice la grumazi mărgele
Nici în degete inele
Bădiță, dea tale jele.

Strugurel din grădinuță
Frumoasă-i a mea mândruță
Frumoasă-i în sărbători
Când iasă între ficiori
Că atunci să rumenește
Să se vadă ce plătește,
Că de nu s'ar rumeni
Nimănu-i n'ar trebui.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Apoldul-mic.

(Urmare).

Ioan Buda 25 c. Ioan Hejliu 1 dol. Nicolae Fara 25 c. Maria I. Dragomir 1 dol. Istina Bunea 25 c. George Fleșeriu 20 c. Ioan Covrea 10 c. Ioan Bujan 20 c. Ilie Olteanu, Ilie Stenese, Dtru Bujan și Ilie Bunea, câte 25 cenș, George Fulea 10 c. Traian Fleșeriu 10 c. George Olariu 25 c. Filon Baltes 10 c. Ilie Fleacă 25 c. Nicolae Dragomir 50 c. Istina Ivan, Petru Ivan și Nicolae Stanese, câte 25 c. toți din Mercurea.

Ioan Gusan 25 c. Ioan Morariu 20 c. Visalon Aovar, Nicolae Tronca și Nicolae Repuntean, câte 25 c. Ioan Bozov 1 dol., toți din Sângătin. George Suci 30 c. Ioan Negrea, Avram Tanase și Ioan Ticușan, câte 25 c. Pavel Nosea 10 c. Coman Mailatu 10 c. Filip Vlădoiu 25 c. George Secui 30 c. toți din Vlădeni. Nicolae Caplea, Dani Stamalu și Ioan Tincu, câte 10 c. Valeriu Masariu 15 c. Alex. Cafelistu, Paraschiva Masariu și Ioan Făposu, câte 10 c. toți din Sărata. Nicolae Cobrotă 1 dol. Nicolae Stănciu, Ioan Manițiu și Alex. Vraciu, câte 10 c. Dtru Vraciu 25 c. Const. Rodean 20 c. Ioan Dobrotă 25 c. Ilie Rodean 20 c. toți din Poiana. Nicolae Suci 25 c. Simion Apostol, Toma Fleacă și Gavril Florea, câte 10 c. Felior Comșia 5 c. Nicolae Lașu 10 c. Isidor Saliștean 5 c. toți din Șpring. Vasile Hulpuș 25 c. George Florea 15 c. Gligor Simion 15 c. Vasile Șiulea 20 c. Teodor Tetuciv 10 c. Iacob Hulpuș 25 c. toți din Cucerdea-română.

George Florea 10 c. Nicolae Șerban 25 c. toți din Brad. Ioan Ceruzu 10 c. Cirilev. Ioan Bogetan 10 c. Maroș-Lechința, Aldea Vără și Ioan Batasiu, câte 5 c. din Mirasteu, Nicolae Michael, Gavrilă Capățină, Nicolae Cerdașiu, Ilie Genie, Ilie Posia, Andreiu Ardelean. Nicolae Fara, câte 10 c. Alex. Ilie și Elena 25 c. Gavrilă Cismașiu și Sivu Bardașiu, câte 5 c. Valeri și Raveca Băcilă 25 c. Elevericu Stoichiță 10 c. Gavrilă Pavelu 25 c. Alex. Gevaca, Canditu Căpățină, Gavrilă Piplicu și Gavrilă Bardașiu, câte 5 c. Gavrilă Băra 10 c. Dtru Cismașiu 50 c. Gavrilă Francu 10 c. Ioan Filip și Mateiu Borgu, câte 5 c. Iacob Barga 10 c. Ioan Vacneja și Ilie Bunea, câte 5 c. Alex. Gortu, Petru Mihaiu și George Morariu, câte 10 c. Alex. Nistor 25 c. Mitrofan Becan 10 c. Ioan Bardașiu 10 c. Alexie Poșia, George Valcu și Ioan Morariu, câte 5 c. Gligor Albean 10 c. toți din Porumbacu

de-sus, Ianosî soț. Balada 1 dol. Seles Iosfu 5 c. Corvésiu István și Buda Mihailu. câte 10 c. George Bali, toți din Segedin, Iosif Todica 10 c. Petec-Totu. George Idita, Ciurea Chianu câte 25 c. George Căndulji, Iosif Stoica, Ioan Budacu și Ioan Budacu, câte 10 c. toți din Cârțișoara, Mateiu Techea 10 c. Noul-Romănesc, Cirion Babila 10 c. Arpașiu, Gavrilă Burgia 15 c. Nucet, Nicolae Macarei 15 c. Cornățăl, George Ghibu 10 c. și Ioan Ghibu 15 c. din Bozu, Nicolae Popa 10 c. Albanii, Ioan Buda 25 c. Menre, Iosif și Frasina Comanicu 50 c. Rujia, Ioan Man și soția Ana 20 c. Ioan Gilu 25 c. din Haringlău.

(Va urmă.)

NOUȚĂȚI

Un răsunet. Din Iungstovn O. (America) ni-să scriu următoarele, cărora le dăm loc cu plăcere:

Cuvinte temeinice și bogate a rostit dl deputat V. Goldiș în parlament. Am cetit în »Foaia Poporului« din 26 Maiu, am văzut lupta grea, care a avut o deputatul V. Goldiș, pentru binele și liniștea naționalităților și pentru pacea Ungariei, desbătând proiectul ministrului Apponyi. Acest proiect nu are duh, ca să mângâie naționalitățile, și nici duh de iubire și pace nu are.

Rugăm ceriul ca să se îndure să-i ajute d-lui deputat V. Goldiș, ca să fie sănătos, ca să mai poată munci și suferi, pentru binele obștei române. — Ioan Aciu, măiestru rotariu din Mercurea, aflător în America.

Au pățit-o. O deputație de tineri maghiari, conduși de deputatul Kovács, s'au dus de curând în Lemberg la nește serbări polone, ca să întărească frățietatea maghiaropolonă. Au pățit-o însă, căci iată ce le-a zis prezidentul serbărilor:

»Va salutăm cu simpatia ce să cuvine oaspeților. Proverbul polon zice: Dacă oaspe vine în casă, a venit Dumnezeu. Noi însă nu putem retăcea sântământul dureros că d-voastră sunteți membrii unui partid, al cărui guvern asuprește și prigonește pe Slovaci și Sârbi, înrușiți cu noi, și care chiar acum s'a purtat așa de nedemn și nedrept față de frații noștri Croați«.

Adunarea societății pentru fond de teatru român să va ținea anul acesta în Cohalm.

Crișmele închise. Din comuna Visca (comit. Hunedoarei) ni-să scrie, că reprezentanța comunală a hotărât închiderea crișmelor în Dumineci și sârbători. Birtașii s'au întristat, dar trebuie să știe, că satul nu e pentruca să îmbogățească pe birtași!

Chemarea rezerviștilor la deprindere de arme să va face: în Ardeal pe teritoriul corpului XII (Sibiu) dela 19—31 August sau dela 26 Aug. până la 7 Sept. iar în Banat, pe teritoriul corpului VII de armată (Timișoara) rezerviștii vor fi chemați la serviciu militar în timpul dela 31 August până la 12 Septemvrie sau dela 6—8 Septemvie.

Steagul Slovacilor. Slovaci din America au trimis fraților lor din Ungaria un steag american. Steagul a fost adus de o deputație, care a fost primită cu multă căldură în Turocz S. Mărtin.

Nemărginită este folosirea Boraxului imperial veritabil al lui Mack, ca mijloc de curățenie și spălat în fiecare economie casnică. In drumare detaiată în fiecare carton (cu deosebire în cel mare cu 75 bani) cuprinzând notițe foarte prețioase și fiecui binevenite asupra folosirii multiple a boraxului imperial al lui Mack, ca mijloc de frumusețe, curățenie și curățire. La cumpărare (în băcăni, drogherii, parfumerii, farmaciei etc.) să cerem expres boraxul-imperial veritabil al lui Mack.

Acesta nu obține nici când desvălit în comerț, ci numai în carton roșu frumos cu 15, 30 și 75 bani, alb frumos și în calitate totdeauna escelentă.

Pertractare nouă. Curtea cu jurați din Cluj condamnase anul trecut pe dl Vasile E. Moldovan la un an și jumătate închisoare de stat și 1500 coroane pedeapsă pentru un articol publicat în foaia »Orizontul« din Cluj contra legii lui Apponyi. Curia acum a nimicuit judecata și a ordonat pertractare nouă, pentru că în întrebările puse juraților s'au folosit cuvintele: »locuitori cu buze române« în loc de »locuitori de naționalitate română« și cuvintele »garanțele constituției« în loc de »instituțiunile constituției«.

Reuniunea învățătorilor români sălăgeni își ține adunarea generală anuală la 28 Iulie c. în Șimleu-Sălagiului, cu un program de muncă bogat.

Mușcați de câni turbați. În Cătina (comit. Cojocnei) un câne turbat a mușcat pe o femeie și un copil; ei au fost trimiși la spitalul împotriva turbării din Budapesta. (Institutul Pasteur).

Uelgașii lui Petcov. După o pertractare mai lungă, tribunalul din Sofia a adus judecata pentru ucigașul fostului prim-ministru bulgar Petcov și a soților lui. Cum știm (»Foaia Poporului« a dat și ilustrație) Petcov a fost puscat pe uliță de un anumit Petrov, care a stat în legătură cu doi soți, anume Kranov și Iconomov. Tribunalul a osândit pe Petrov la moarte prin ștreang, iar pe ceilalți doi soți la câte 15 ani temniță. Un acuzat, Gerov, a fost achitat.

Contra colerei de copil și mănării foalei vara este un mijloc escelent făina Kufeke pentru copii, dată fără lapte în apă, fiindcă în ea să cuprind în proporție potrivită părțile constitutive cuprinse în laptele de mamă, așa că copilul să poate nutri numai cu ea. Albuminele ei sunt foarte nefavorabile pentru prăsirea germinilor de bureți, cari cauzează mănarea foalei, astfel că ele sistează morbul.

Apel! Ni să trimită spre publicare următorul apel, ardesat în deosebi preoțimei și inteligenței noastre:

Credincioșii comunității române gr.-cath. din Feldioara au simțit sosirea timpului pentru de a edifica Prea bunului D-zău casă nouă, corespunzătoare pentru înălțarea rugăciunilor lor către Tronul ceresc, în locul bis. vechi de lemn cu totul ruinată. Când au adus aceasta hotărîre au avut în vedere și acea, că în toate locurile credincioșii să silesc a zidi biserici, cari servesc nu numai spre mărirea lui D-zău, ci și spre ridicarea vasei biserice și a neamului. Comunitatea bis. gr.-cat. din Feldioara — care abia numără 80 familii sărace (amestecate cu alte 100 bogate aparținătoare la alte confesiuni) — de sine lăsată nu poate ca să-și realizeze propusul său măreț și nobil, fără numai cu ajutorul sufletelor îndurătoare și a inimilor darnice; pentru acea comitetul bisericesc având credința în iubirea nesfârșită a inteligenței române față de popor; având încredere în naobositul zăl a iubitei sale preoțimi a hotărît ca să-și îndrepte rugărea Sa cu toată încrederea către marimomitatea neamului său și Te roagă pe M. On. D-ta ca din scaunul vestirei cuvântului lui D-zău să îndemni, să solicitezi pe credincioșii M. On. D-tale, ca fiecare să primească cu toată căldura inimei pe trimișii poporului și să contribuie cât de puțin în numele dulcelui Isus, aleșilor poporului, cari au pornit prin țeară ca umblând din poartă în poartă să adune daruri pentru realizarea scopului sublim de a edifica o biserică nouă gr.-cat. în Feldioara (cu concesiunea Inaltului Minister de Interne Nr. 123248—1906).

Daruri să primesc și direct la of. par. gr.-cat. din Feldioara (Meleg-földvár, p. Buza) sub care titlu vor espeda darurile adunate și trimișii poporului. Și de ar fi cât de puțin darul D voastră, în numele dulcelui Isus va fi primit cu toată căldura inimei noastre, cu

toată îndestulirea sufletului nostru și cu cea mai mare mulțămîntă, despre ce la timpul său să va da și socoteală publică. — Morușan Paul, prim. corator. Demetriu Cupșa, preot gr.-cat.

Nouă bancă românească. Cu 1 Iulie st. n. a. c. s'a început activitatea unui institut de credit și economii »Lăpușana« în orașul Lăpușul-unguresc, comitatul Solnoc-Dăbăca. Direcțiunea e alcătuită din fruntașii ținutului.

Ajutor la măritiș. În budgetul statului italian să află luat la cheltuieli în fiecare an 12 milioane de cor. pentru măritarea de fete sărace. Suma aceasta în adevăr să împarte între fete sărace și cinstite, cari să mărită.

Loviți de trăsnet. Din Brad să scrie, că Mercururi, săptămâna trecută deslănțuindu-să o furtună asupra orașelului Brad, (Zărând) un trăsnet s'a descărcat asupra casei profesorului Boneu intrând într'o odaie, în care să aflau vre-o 5 școlari, cari să pregăteau să meargă la școală. Școlarul Nariță din cl. I. gimn. a a fost trăsniț, rămânând mort pe loc, un alt școlar a fost atins de trăsnet și s'a ales cu răni mai ușoare, ceilalți au scăpat cu spaima.

Vindecarea pelagrei. Pelagra este o boală, care să naște mai cu samă din mănecarea făinei de cucuruz stricată. În România sunt la 100 mii de țărani loviți de aceasta boală. Învățătul profesor din București, Dr. Victor Babeș a aflat acum un leac, cu care dacă să uitioiesc bolnavii de pelagră, să vindecă. Leacul a fost probat la mai mulți pelagroși cu izbândă deplină. Aceasta e o mare binefacere pentru țărani cu deosebire, și face cinste și științei române.

Concurs. Comitetul despărțământului Turda al Asociațiunii aduce prin aceasta la cunoștință tuturor Domnilor preoți și învățători români de pe teritoriul despărțământului, că a satorit 2 premii de câte 20 cor. pentru 2 lucrări respective prelegeri populare.

O lucrare are să trecteară despre pomologie, cealaltă poate tracta orice subiect din economie în general (de. e: stupărit, cultura vermicilor de mătăsă sau lucrarea pământului.)

Lucrările însoțite de un plic închis în care să steie numele autorului, sunt a să trimete pe adresa secretariului, cel mult până în 25 Iulie a. c. st. n.

Acelea 2 lucrări pe cari comitetul le va afla mai bune vor fi cetite în adunarea generală a despărțământului ce să va ținea în 28 Iulie st. n. în Ceanul-deșert (Puszta-csán).

Reflectanții sunt rugați să întrebuițează limbaj popular să-să ferească de savanterie, ci mai vărtos să aibă în vedere scopul practic al acestor prelegeri de-a înstrua și lumina poporul dela sate.

Lucrările premiate formează proprietatea despărțământului.

Pentru comitetul despărțământului Turda al Asociațiunii.

Turda la 6 Iulie 1907. — I. Vlăduțiu, director. Valer Moldovan, secretar.

Răposat care vorbește. »Țara Olt.« scrie: Ar trebui să nu rîdem, căci e un caz trist, dar la aceasta ne silește o trecere cu vederea în corectura unei foi de-ale noastre, care scrie din cuvânt în cuvânt: »a răposat Vineri la 6 ore seara, și a fost înmormântat Duminecă în ziua sf. Rosalii. Răposatul, după împărțășirea cu sîntele taine, a rostit un adio pătrunzător colegilor și cunoscuților, a cântat apoi un »Sfinte Dumnezeule« cu voce clară...«

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Creșterea mánzilor.

În timpul din urmă s'a sporit tot mai tare și la noi, nu numai numărul acelor sate, cari s'au îngrijit de un soi mai bun de vite de prăsilă, ci chiar și al singuraticilor economi. S'au convins adecă cei mai mulți din economii noștri, că fără iepe bune și armăsari frumoși, nu s'au pot prăsi nici mánzi de un preț deosebit. Chiar și în cazul acela, când avem iepe bune și armăsari frumoși, încă tot nu suntem siguri, că vom putea crește și noi niște mánzi tot asemenea de frumoși, pentru că la creșterea mánzilor, ca și la a copiilor s'au recer anumite reguli, pe cari dacă nu le băgăm în seamă, toată osteneala rămâne zădarnică.

Regulele pentru creșterea mánzilor s'au încep de-odată cu mánzul iepelor. Iepele mánzite trebuie împărțite pe timpul cât poartă mánzul în foale, de o grijă mai bună ca ceialalți cai, nu numai în ceea ce ține de nutreț, ci chiar și cu privire la suportarea lucrului și a poverilor, ce ele au să săvârșescă pe timpul acela.

Ce să ține de nutrețul de preste vară, dacă iepetele umblă la pășune în câmp, economului nu-i rămâne atâta de îngrijit, deoarece ele atunci și-l aleg de unde le mai place. Pe timpul de toamnă și iarnă însă, economul trebuie să aibă mai multă grijă de ele. Cu deosebire toamna dacă s'au încuibeză prea mulți șoareci pe pășunat, iepetele pot să pască în asemenea cazuri rămășițe din cuiburile acelor și atunci îndată pot să lapede mánzul. Tot așa pot să-l lapede și iarna, dacă s'au lasă să flămânzască prea mult în grajd, dacă s'au lasă să răvnească, dacă s'au nutresc cu un nutreț prea rău, muced sau altcum stricat, dacă s'au adapa cu apă prea rece, dacă s'au aleargă prea mult, dacă s'au prea înădușesc, să sparie, să preste ridicături prea înalte sau să lovesc preste foale ș. a.

Ce să ține de lucrul sau povara ce o au de suportat iepetele mánzate, apoi aceea nu trebuie să treacă nici odată preste puterile lor, căci dacă s'au prea obosesc la ham, atunci încă pot să lapede mánzul.

Precum e vătămător pentru iapa mánzită alergatul și opintitul la poveri prea mari, tot așa de vătămătoare poate să-i devină și odihna prea îndelungată din grajd, prin care devine leneșă și trândavă și prin care s'au îngreunează într'un mod vădit și actul fătutului. Ca la toate lucrurile, așa și aci trebuie să se țină măsura mijlocie și adecă: lucru la timp și odihnă potrivită.

Iepele de regulă fată la 11 luni dela timpul mánzului. Uneori fătutul s'au întâmplă cu câte o săptămână două mai de timpuriu ca de regulă. Aceasta provine dela organismul mai slab al unor iepete cu mánz în foale.

Când economul știe, că s'au apropie actul fătutului la iepete, dacă acelea sunt în grajd, apoi trebuie să le despartă de ceialalți cai. S'au aștearnă pe sub ele cât să poată de moale și uscat. Înainte de fătut iepetele de regulă sunt neliniștite, râncheză, să culcă și să scoală adeseori, apoi să uită adeseori îndărăpt spre foale. Acestea sunt semnele, pe cari dacă le vede economul, poate ști sigur, că fătutul are să se întâmple fără amănare.

După fătut mánzul trebuie lăsat timp de o oră culcat lângă iapă, până când s'au uscă bine. După o oră cei mai mulți mánzi s'au scoală ei singuri și să duc să sugă. Dacă însă nu ar fi în stare să o facă aceasta, atunci economul trebuie să le vină în ajutor, conducându-i la ugerul iepetei. Dacă iapa nu ar voi să lase mánzul să sugă din cauză că poate să gădile, atunci trebuie împedată de unul de picioarele de dinainte, ca să-l țină în sus. După câteva împedări de acestea, iapa nu mai prea simte apoi gădilitul și lasă mánzul să sugă.

(Va urma.)

Ioan Georgeson.

Minuni din viața albinelor.

Un învățat, Gaston Bonnier, a făcut cercetări asupra vieții albinelor și a văzut că minunea vieții lor e mai mare decât să credea.

Bonnier a făcut un fel de pulbere lipicioasă de felurite culori și le-a însemnat cu ea pe cap, pe spate sau pe pânțele.

Să știe că unele albine sunt cercetașii coșniței. Acestea caută flori bogate în miere, preste cari n'au dat încă altele. Îndată ce dau de ele, cercetașul, care le-a descoperit, aduce veste la coșniță, ia cu sine un număr de muncitoare din cele ce adună suc dulce și pulbere din flori, le duce la locul descoperit și munca începe. Bonnier a însemnat mai multe din aceste cercetașe cu pete colorate și s'au încredințat că totdeauna caută de treaba aceasta. Sunt deci albine cari fac meseria de cercetași.

Dacă sporim numărul florilor cu miere la locul unde o adună albinele, vedem că și numărul muncitoarelor însărcinate cu culesul sporește, tocmai cât trebuie. Deci albinele pricep câte lucrătoare trebuie ca să culegă sucurile dulci de pe o întindere oarecare.

Bonnier a însemnat albinele însărcinate cu adus apă și s'au încredințat că și caută de treabă, nevoind să ia în seamă siropul ce le punem la îndemână. Tot astfel cele ce cară suc dulce din flori, nu vor să ia seamă de apa ce le-o punem în cale. Și caută fiecare de treabă și nu să amestecă într'altora.

Tot așa făceau culegătoarele de suc dulce, chiar când în stup era lipsă mare de apă pentru adăpat puii, pe vreme de secetă, când apa era anevoie de aflat și Bonnier le-o aducea aproape de coșniță.

S'au dovedit mai mult de cât atâta. În fiecare zi albinele lucrează, împărțindu-se după felul de flori ce s'au află în împrejurimi și după numărul și depărtarea fiecărui fel. Am putea zice că în fiecare zi hotăresc planul de lucru, ținând seamă de munca trebuitoare spre a să folosi cât mai bine. (Albina.)

Comorile noastre.

»Luminează-te, luminează-te, căci în lumină e viața, în lumină e puterea și fericirea, în lumină e viitorul, strălucirea și mărirea neamurilor!»

Astfel răsună dumnezeescul glas al sfintei biserici și cu el și puternicul glas al veacului în care trăim.

VESELIA.

Folclorul românesc — Folia Poporului.

Țiganul la sapă.

Ascultați acum creștini
Un lucru șod să vă spun
Cum o cioară de Țigan
A păcălit pe un Român.
Tocma-acum într'acest an
Când era sapa la rând
Să preumblă un Țigan
Pe uliță gol, flămând.
Un Român cinstit și găzdat
Cătră hotar a pornit
Mergând el însă pe stradă
Pe Țigan l'a întâlnit.
— Bună-ziuă, măi cocoane
Dice perzi vremea-n pustii
Că te ia dracul de foame
Pe tini și pe ai tăi copii.
La mine la sapă vină
Cucuruzăle mi-s mari

Că-ți dau prânz, amiază, cină
Că-ți dau și nește crețari.
— Ei Române, foarte bine
La aceasta mă învoesc
Numai te'ntoarce cu mine
De-mi dă întâiu să prânzesc.
Foarte bine măi fârtate
Vină dară să prânzim
Ș'apoi cu sapele-n spate
La cucuruz să pornim.
Vine Românul acasă
Cu Țiganul după el
Și tocma-n frunte la masă
Mi-l așează frumușel.
Ii pune pită și brânză,
Lapte acru, covăsât
Țiganul înfundă n rânză
Ș'apoi ce s'au socotit:
— Ascultă frate creștine
O vorbă am să ți-o spun
Ca treaba să meargă bine
Am aflat un lucru bun.
Să-mi dai și amiaza, frate
S'o mănec acuma pe loc

C'apoi plec cu sapa-n spate
Ș'apoi dă Doamne noroc.
— Bine dară, măi cumetre
Și la asta mă'nvoesc
Eu îți dau măcar și cina
Că tot pe mini mă plătesc.
— Să-ți spun ceva, zău creștine
Tu tare bine ai găcit
Dă și cina cătră mine
Că și eu is învoit.
Și dă-mi și crețarii în mână
Să te țină Dumnezeu
C'apoi pe sară la cină
Numai viu din cortul meu.
La Român și de aceasta
Nu i-a părut lucru greu
Ii întinde și o masă
Ca la un solgăbirău.
Ba-i dă încă și crețarii
Cum Țiganul a poțtit
Gândind în sine Românul
Că tot pe el s'au plătit.
Ș'apoi s'apucă Țiganul
De mănecat și de îndesat

Acele popoară, cari nuzesc spre lumină, spre cultură, să vor încălzi de razele ei învietoare și-și vor croi stăpânire și prin aceasta viitor și fericire.

Acele popoară însă, cari nu să încălzească și nu tresar la răsunetul de deșteptare al timpului, vor orbăci în întunecul neștiinței, vor robi în lanțurile sclăviei, vor călători pe căile peirei, căci zice înțeleptul Solomon: »Cel înțelept și învățat Domn va fi și pe cel neînțelept și neînvățat serv îl va avea«.

Indemn nobil zace în ceresul glas al bisericii, indemn spre lumină și virtute și tot ea este, care ne luminează și edifică, ea și fiica ei naturală, școala.

Iată, dar scumpele comori, cari singure numai ne pot conduce la limanul dorit, la fericirea vremelnică și veșnică, ținta străduințelor omenesci. Numai biserica și școala pot fi izvorul adevărat al acestei fericiri, căci hrana lor este povață către muncă și virtute.

Biserica a fost și va fi îngerul nostru păzitor, care de veacuri ne-a susținut și ne susține prin dumnezeiasca ei putere și învățatură. Ea a păstrat și a nutrit scânteia vieții noastre naționale, obiceiurile, limba.

Ea ne întărește în adevăr și dreptate. Ea sădește în inimile noastre iubirea, înfrățirea și virtutea, — delătură ura și păcatul. Ea este liniștea sufletească a bogăților; mângăierea și întărirea săracilor; alinarea durerii nenorociților. Ea înalță sufletele modeste, iar pe cele îngâmfate le umilește. Cu un cuvânt biserica este fericirea și viața popoarelor, căci: »Precum să stinge fumul, precum pierie ciza, așa peri-vor toate popoarele, cari nu dau nimic pe creșterea religioasă a pruncilor lor.«

Pentru tinăra generație — viitorul neamului nostru — să poată fi lumina lumii românești, să poată conduce cu demnitate destinele neamului — ei încredințate, — să recere minte îmbogățită cu cunoștințe folositoare și inimă caldă și bogată în sentimente nobile.

Școala este chemată să ne lumineze și nobilizeze; să ne conducă la cultură, care este cea mai puternică armă și garanță a viitorului oricărui neam. Cultura e viața popoarelor, iar necultura, moartea lor!

Școala ne îmbogățește materialicește și ne edifică moralicește. Ea ne ferește de trândăvie, lux, beție, imoralitate ș. a. tot atâția dușmani neîmpăcați, cari ca vermele ne-ar roade țaria trupului și sufletului nostru și fără de milă ne-ar arunca în prăpastiile pierzării.

Școala ne face conștii de demnitatea, de chemarea noastră; de drepturile și datorințele noastre; de rolul nostru social, național și patriotic.

Școala sădește în noi nobilele sentimente de iubire și unire, conștiința națională, prin care ne închiagă ca națiune, ne face stâncă de granit în valurile turburate ale oceanului vieții.

Școala însă trebuie să fie fiica adevărată a bisericii, căci, numai școala confesională este în stare să ne crească în spiritul bisericeii mame;

numai școala confesională ne poate însufleși și întări în dragostea de neam;

numai școala confesională poate fi izvorul tămăduirii, ba'zamal dătător de viață, — viitorul și mărirea neamului românesc!

Mama biserică revarsă cu iubire belșugul său evanghelic asupra vieții fiicei sale; ocrotește cu aripile-i puternice frăgezimea fiicei sale, a școalei, care lipsită de hrana mamei, de adăpostul părintesc al ei, al bisericii, ar fi expusă rătăcirii, atacurilor, peirei.

Una este biserica și școala, precum unul este Tatăl și Fiul!

Tatăl a trimis pe Fiul ca să readucă dela păcat la virtute, să vestească evanghelia fericirii neamului omenesc; — biserica își trimite fiica ei naturală, școala confesională, ca să readucă dela întunecul la lumină, să propoveduiască evanghelia fericirii neamului românesc!

Una este și trebuie să fie biserica și școala, căci nu există virtute fără lumină, dar nici mărirea fără virtute!

Deci sus inimile și cugetele către comorile noastre sfinte, către biserică și școală, acele temple de lumină și virtute, acei luceafări cerești, cari ne conduc pe căile înfloririi și fericirii neamului nostru!

Andrei Ludu.

(Din Anuarul III. al școalei gr.-or. din Hunedoara).

Beția și urmările ei.

Convorbiri de

I. Maniț Popa, inv.

Predat cu ocaziunea examenului, de 5 elevi de repetițiune.

(Urmare.)

Foarte bine zici d-ta, că Dumineca le-ar sta mai frumos a avea o cărticică sau o gazetă în mână — decât tot la crâjmă, că uite d-le inv. și eu am o gazetă, »Foaia Poporului« din Sibiu care mi ca un bun pretin. Dumineca îmi povestește despre toate de aș tot asculta-o și aceea ar putea-o face fiecare, dând 2 cor. 20 bani la jumătate de an. Fă și tu așa mă Ioane, și să vezi ce pretin bun capeți, de ai cu cine povesti, nu mai ai lipsă de rachiu.

Ioan: Nu mai am lipsă de rachiu?!

Mă! Tu acum ai vrea să mă oprești să nu mai beau nici rachiu hăi! D-le inv. d-ta nu ști că »cu rachiu și cu somnu, își mai uită grija omu«. Știți ce? Fieci mâna blagoslovită, cui l-a știut scorni.

Trand.: Ce zici? Că își uită grija cu rachiu — da își uită bine! Că mulți bețivi își iau »furia în traistă și inima în dinți« că cei mai mulți bețivi sau să spânzură sau să omoară în alt fel — Dar să ierți frate, dl inv. nici gând n'are să ne oprească a nu mai bea. Dar să bem cu rânduială. Nu să ne risipim munca și sudoarea noastră.

Inv.: Așa! Așa nene Trandafir, eu nu zic să nu beți, — căci cine poate trăi nebeut și nemâncat — bea dimineața și dacă ai și sara o porție, dar nu cum fac oamenii nostri. Că beau până nu mai știu de capul lor. Uitați-vă D Voastră la vite, ele nu beau mai mult decât au lipsă de le-ai tot imbia. Dar omul pe care l-a făcut D zău după chipul și asemănarea sa, vine și să batjocorește el pe el, să face mai jos, mai prost ca o vită. Apoi ce crezi nene Ioane, cu acestea oare nu supărăm pe D-zău?

Oamenii nostri cum zic, lucră de dimineața până sara, prin frig de le îngheață oasele, prin căldură de li-să înoadă sudorile sub barbă, numai să câștige ceva. Iar când intră în crâjmă, își uită cât de greu au făcut banii aceia

Până-și umple burduhanul
Cel de mult gol și uscat.
Dacă bini să săturasă
Pân nu mai știa de el
Mi-să scoală dela masă
Și grăiește într'acel fel:
— Noapte-bună, măi creștine
Cu toate sunt mulțămînt
Dumnezeu să-ți deie bine
Și roadă unde-am muncit.
— Da ce-i cu tine, fârtate?
Doară nu ai nebunit
Hai să săpăm la bucate
Că 'nainte Ț'am plătit.
— Iți mulțumesc foarte mult
Pentru toate ce mi-ai dat
Dar eu de când m'am născut
După cină n'am lucrat.
Și-o ia Țiganul la fugă
Sătul bine, paraleu,
Românul ie sapa-n spate
Și pleacă așa mereu.
(Ciumbrud).

Român I. Roman,
cantor.

Osândirea strugurului.

De Anton Pan.

Când a fost aleasă gustoasa gutiie
Atât preste poame regină să fie,
Cât și preste ierburi și preste legume
Și preste-ori ce plante din întinsa lume,
Tronul și-l pusese sus la înălțime
Și întinzându-și cortul în mare lățime,
Sta încungiurată ca regină mare
De poame destule până'n depărtare.
Iar în jos pe vale sta în șir sub coaste
Tot felul de plante, puternică oaste,
Intr'ăst chip regina, gustoasa gutiie
Vru'n ordine bună domnia să-și puie;
Deci după talente de tot cunoscute
Iși puse ministri, care s'o ajute:
Rodia aleasă cum și alămăia
Perseca, năramza pentru treapta întâia,
Intr'a două treaptă fu așezat părul,
Vișinul, cireșul, zarzărul și mărul
Iar pe sub acestea mai jos cornul, prunul
De-asemena treaptă nucul și alunul.
In chipul acesta împlindu-și suma

Din poamele toate, din toată leguma,
Sta și din nălțime să uita la vale
Trimițând la toate poruncile sale
Prin migdalul cel brav, ce îi sta la spate,
Și avea credință și mare dreptate.

Iar strugurul, care era așezat
Aproape de 'naltul reginei palat
Părcălab să fie onoare a avut
Preste ori-ce plante din latul ținut
Iar el având ură către celelalte,
Care ocupase slujbe mai înalte,
Incepu cu ură tot păre să facă
Crezând că reginei așa o să-i placă,
Pe de altă parte plantele sărace
Nu aveau de dânsul nici odată pace
Nu înceta în lături să se tot întindă
Să se mai lungească, loc să mai cuprindă
S'atârna de una, sugruma pe alte
N'avea păs în sine de porunci înalte;
Bătăios, sburdalnic din a sa natură
Supăra pe toate prea preste măsură,
Ii plăcea să-și bată joc de fiecare,
Amețea o lume ca cu farmecare.
In starea aceasta cu fața sumeață

Logodnă. Dl Zaharie Bârsan, artistul nostru, s'a logodit în București cu dra Olimpia Brașoveanu, absolventă a conservatorului din București și care a jucat cu multă artă alături de dl Bârșeanu în piesele reprezentate pe la noi.

Advocat nou în Sibiu. Am vestit că dl Dr. Alexandru Vasile, depunând censura de avocat, își deschide cancelaria advocațională în Sibiu. Vestim acum, că cancelaria noului avocat să află în strada Măcelarilor Nr. 12, în casa unde e și redacția »Foi Poporului«. Recomandăm de nou cetitorilor noștri pe zălosul nou avocat.

Cai perduți. Pe hotarul comunei Săliște s'au pierdut doi cai unul negru (al lui D-tru Herța-Tuca) și unul sur (al lui D-tru Dădărlat-Mitișoru). Cine va afla ceva despre ei, e rugat să înștiințeze la primăria comunei Săliște.

Turneu teatral. Am scris, că vrednicul nostru artist de teatru, dl Zaharie Bârsan își începe turneul teatral în Făgăraș, la S. Petru.

Dl Z. Bârsan a dat, în însoțire cu societatea română de diletanți »Progresul« din Făgăraș o reprezentație Vineri, în 12 Iulie c. (S. Petru) jucându-să piezele: 1) »Un prieten« comedie într'un act. 2) »Nervosul« comedie într'un act și »Cântecul« cocoșului, comedie. Reprezentația a sucs minunat.

A doua reprezentație să dă Duminică, în 14 Iulie c. Să joacă piezele: 1 »Ce păcat!« comedie într'un act. 2 »Bursierul societății«, comedie într'un act. 3 »Capriciul unui tată«, comedie într'un act. După reprezentație urmează dans.

Cu aceste dl Bârsan și-a început turneul său artistic. El va cerceta orașele și orașele noastre mai însemnate, dând reprezentații. Ii dorim tărie și isbândă deplină în noul turneu.

A apărut: Ingrijirea părului, un tratat popular-medical, de un dermatolog. Tipografia »Carmen« Cluj. Preț 60 bani.

Numărul de azi al »Foil Poporului« este întâiul nr. din jumătatea a doua a anului curent. Rugăm pe tubții cetitori să grăbească cu trimiterea abonamentului, ca să ne știm orienta câte exemplare de-ale foil avem să tipărim.

Scoala pentru economie și industria de casă din Sibiu. Comitetul reuniunii femeilor române din Sibiu, face cunoscut că la scoala numită mai sus să încep cursurile pentru anul școlar 1907/8 în 15 Sept c. Sunt două secții: economică și industrială. Să primesc eleve, cari au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin scoala elementară. Informații mai de aproape dă conducătoarea școlii dșoara Aleksandrina Teran, Sibiu, strada Baier Nr. 1.

O pagubă cauzată de un săcuiu. Cu ocaziunea târgului de vite a Ibasfalăului (Erzsébetvaros com. Tárnava mică.) la 2 Iuliu 1907 st. n. i-sa întâmplat o pagubă dlui Ariton Degan, sergent la honvezi și proprietar în Ibasfalău, în ziua aceea ne fiind nime la dânsul acasă a încuiat poarta, dară un secuiu sărind peste până, a deschis poarta și a intrat în ogradă cu 10 boi și i-a adăpat la fântâna din ogradă a dlui sergent, poarta însă a stat deschisă până ce a adăpat săcuiu boii, și o vițea de 6 luni șvaițeră a eșit pe

poartă în uliță și a rătăcit în mulțimea vitelor și nici acuma nu să știe că unde să află.

Dacă cineva știe de vițea cea pierdută, să binevoiască a-i comunica dlui Ariton Degan sergent în Ibasfalău (Erzsébet-varos) Nr. 300 Maria-utca, aceluia i-se va întoarce toate speșele și va căpăta și o cinste din partea dlui Ariton Degan.

Examen de notar. La cursul administrativ din Cluj au depus examenul de notar cu succes ban următorii români: Ioan Nemeș, Nicolau Bunescu, Gregoriu Onoae, Iosif Filip, Ioan Câmpean, Demetriu Cosma și Aug. Bârsan.

Alegerea de notar. Din Săliște ni să scrie, că în urma pensionării notarului I. Hențiu, a fost ales în 16 Iunie c. de notar al Săliștei dl Ioan Chirca, fost până acum viconotar, iar de viconotar în locul lui a fost ales dl I. Sglimbea. Dl Chirca este fiu al Săliștei și este primul caz, că s'a ales de notar un săliștean. Oamenii cred, că noii deregători ai Săliștei vor conduce așa trebile, încât administrația comunei să fie de model.

Aceasta a promis-o și dl not. Chirca și și-a exprimat dorința în acest înțeles și vrednicul primpretor Petru Drăghiciu, în cuvântările ținute cu prilejul alegerii.

Un învățător harnic. Duminică în 30 Iunie n. a. c. s'a ținut în Mercurea o petrecere de vară împreună cu producțiune teatrală și cântări, foarte bine reușită, la care a luat parte un public foarte numeros din Mercurea și jur. Reușita acestei petreceri atât de frumoasă este a să atribui dlui învățător Ieronim Puia, un tinăr harnic, care cu o voință și răbdare de fier, necruțând nici o oboseală, cu ocaziunea acestei petreceri s'a produs cu 2 pieze teatrale, (dintre cari una a fost jucată de copii de școală, iar alta de tinerime) și cu mai multe cântări executate, parte de corul școlarilor, parte de un cor mixt, în 4 voci, compus din mai mulți ficioși și fete.

Toate au reușit spre cea mai mare mulțămire a publicului și spre și mai marea laudă a dlui Puia. Iși poate închipui ori-cine, că ce muncă a prestat dl Ieronim Puia, instruând 2 coruri și 2 rânduri de diletanți. Iți era mai mare dragul (și fala în fața streinilor prezenți) văzând pe românașii noștri jucând pe scenă și cântând în cor. Dela dl Puia ar putea lua exemplu și alți învățători.

Dee D-zău astfel de învățători harnici și mai mulți, cari să muncească pentru ridicarea poporului nostru. — Un participant.

Cazul de moarte. Subscriși cu inima înfrântă de durere, aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcuților, că prea iubitul lor tată, frate, ginere, socru, cumnat și moș Ioan Tâmpăniariu, proprietar, după lungi și grele suferințe, fiind împărțășit cu St. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Vineri, în 5 Iulie 1907 la 3 ore dimineața în al 67-lea an al vieții. Rămășițele pământesti ale iubitului răposat s'au așezat spre vecinică odihnă Duminică, în 7 Iulie st. n. la 2 ore p. m. în cimiterul bisericii gr. or. din Gales. Nicolae, Ilie, Maria, Ana, Efrusina, Dumitru și Ioan, ca fii și fice. Nicolae, Dumitru, Ana, Elena și Maria, frați și surori. Ana Floașiu, ca soacră și numeroase alte rudeni.

— Subscriși cu inima înfrântă de durere anunță, că iubitul lor soț, tată, frate, moș și consăngean, Ioan Pantea paroch gr-cat. al Riciului, viceprotopop al tractului Pogăceleii, după un morb scurt și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 4 Iulie 1907 st. n. dimineața la 6 ore în al 67-lea an al vieții și al 37-lea al preoției și fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământesti al scumpului nostru defunct s'au așezat spre vecinică odihnă Sâmbătă în 6 Iulie st. n. ca 1 oră p. m. în cimiteriul gr-cat. din Riciu, Văd. Carolina Pantea n. Mateiu ca soție. Arelia măritată Man, Eugen profesor, Ioan cand. de adv. Florentina măritată Mateiu, Lucreția măritată Rus, Vasilie, Mariți și Ștefan ca fii și fice și numeroase alte rudeni.

Despărțământul XII Turda al »Asociațiunii« își ține adunarea generală în 28 Iulie n. c. în comuna Cianul deșert, cu un program bogat. Intre altele amintim: premiarea a două prelegeri populare (v. concursul în nr. de azi), predarea bibl. pop. Nr. 4 pentru Agârbiciu etc.

Prefontul. Prefontu—pita cătănească de până acum, pită neagră de săcară, va fi în curând schimbată cu pită, care să va face din făină de săcară și grâu și $\frac{1}{5}$ parte tărâțe și va fi prin ea și chimin. Noul prefont va fi mai nutritor, ca cel de acum, de aceea soldații vor căpăta bucăți ceva mai mici.

La școala de petrarie a statului din Zlatna, care e cercetată și de puțini Români, înscrierea să face pe baza de înștiințare înainte, până în 25 August. Înștiințarea să poate face în scris sau cu graiul la direcțiune, care dă toate informațiile.

Ploi cu grindină. Săptămâna trecută a fost o ploaie mare cu grindină pe la Deva. Grindina a făcut mari pagube. — Tot săptămâna trecută Joi a fost o rupere de nori pe la Sebeșul-sășesc. Apa a rupt câteva poduri și a dărâmat case.

Un dar. Filiala din Sibiu a băncii Ungare comerciale pestane (Pester ungarische Commercialbank, Pesti kereskedelmi bank) a dăruit »Asociațiunii pentru lit. rom. și cult. poporului român 100 cor.

Din Râmnicul-Vâlcei (România) ni-să scrie: Intr'un Nr. al »Foaiei Poporului« s'a comunicat, că aici în Râmnicul-Vâlcea s'a înființat o societate de ajutoriu și înmormântare. Aceasta comunicare s'a făcut din cauză oă aici suntem un număr mare de transilvăneni ca comersanți, meseriași, etc.

Marti după Rusalii consiliul de administrație au ținut ședință, în care s'a hotărât zidirea azilului pentru săraci.

Pentru zidirea și susținerea acestui azil răpozata d-nă Laura Simulescu, a pus la dispoziția societății noastre »Ajutoriu« prin testament, însemnata sumă de 177,555 Lei. Fieți țărăna ușoară și memoria binecuvântată! — Nicolae Moisin, membru în comitetul de administrație.

In amintirea lui Garibaldi. În 4 Iulie c. s'au împlinit 100 de ani dela moartea eroului Giuseppe Garibaldi, marele luptător pentru unitatea Italiei. Aceasta zi s'a serbat în întreagă Italia cu mare ceremonie, s'au publicat manifeste, s'au ținut vorbiri și statuetele lui Garibaldi au fost încununute cu flori. La serbarea dată în Roma a luat parte și regele și fruntașii țării. Regele a dat grație la mai mulți arestați politici etc.

Să poate căpăta în tot locu

Kalodont

88 21—42 a lui Sarg

cremă de dleși neînconjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI:

A. A. I. I. în V-ca. Noi o trimitem regulat. Alt-cum și-am scris o scrisoare.

L. C. în C. Cu personalități nu ne ocupăm. Adresează-te la altă foaie.

V. M. în G. Pregrada I. Rohitsch - Sauerbrunn să află în Stiria, — Stajerország, Steiermark (Austria).

B. N. în Mr. »Beția și urmările ei« de I. Măniț Popa nu va apărea în broșură. Dv. învățătorii păstrați nrii în care iese, căci e bună a fi predată cu elevii.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografia« Henric Măntăș

De mănarea foalelui și de catarul de intestine așa scutim mai bine pe copii mici, că-i nutrim cu lapte mestecat cu făină-Kufeke pentru copii. Amândouă să mistuie bine în stomac și în intestine nu fermentează așa ușor, ca laptele de vacă. Făina-Kufeke pentru copii mărește forța nutritivă a laptelui. Fiecare copil o ia bucuros și este o tranziție potrivă la nutrământul mai solid.

134 B 1-1

Numai veritabilul

Kaiser-Borax

al lui Mack.

109 4-5

Spre folosire zilnică în apă de spălat.

Veritabilul Kaiser-Borax al lui Mack este cel mai blând și mai sănătos cosmetic pentru piele, valorizat de ani de zile, face apa moale și pielea curată delicată și albă. Mijloc autiseptic iubit pentru îngrijirea gurei și a dinților spre folosire medicală. Precauțiune la cumpărare. Veritabil numai în cartoane roșii cu 15, 30 și 75 fil. cu marca de scutire de alăturarea și introducere detaiată.

Singurul fabricant pentru Austro-Ungaria GOTTLIB VOITH, Viena III/1.

Goddam!

In fine un mijloc contra ochilor de găină cu efect repede și sigur.

Inelele pentru ochii de găină

patent americ. a lui

118 8-8

Cook & Johnson

1 bucată 20 fil. 6 bucăți x Cor. per postă 20 fil. porto.

Să capătă în toate farmaciile din monarhie, cum și în drogherii-medicinale etc.

VICTOR DAHINTEN, neguțătorie de fer

in Alba-Iulia, lângă Fântâna.

Recomand marele meu deposit în pușculițe (sprizuri) de peronospora de cele mai bune, și pe așteptare (accept), până în 1 Noemvrie, cum și toate solurile de artici de fer și oțel, fere de plug, osii, cuptoare, șparherduri, cuie, șiroafe, pente de fer, trestie de stocatură, vase de culină, revolvere, patroane, coase, lopeți, artici de gumi și mașini economice etc. toate de calitatea cea mai bună și cu prețurile cele mai ieftine.

112 9-10

Cu distincă stimă

Victor Dahinten.

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

— Intemeiată la anul 1868 —

În Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,** —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, construcții și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spesa de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **94,975.294 coroane.** Capitale asigurate asupra vieții: **9,293.195. coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajin I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Atelier pentru Zugrăvitură bisericească

și
Pictură de firme.

GEORGE BENDORFEAN ZUGRAV

— Sibiu —

Hermannsplatz Nr. 3.

lângă Căsarma cea mare.

156 1-15

Soaune de mers pentru bolnavi

spre folosință pe strade și în odaie, scaune de dormit, mese la pat pentru bolnavii cari zac, întocmite pentru cetit și scris, scaune de purtat, closete de odaie, fără miroso, patent, bidete, iriga-toare, cum și toate uten-siliile pentru îngrijirea bolnavilor furnizează cu prețuri originale de fabrică

I. KELETI institut orto-

ped. medicinal.

Budapesta, IV. Koronaherzeg u. 17.

Liste ilustrate de prețuri, gratis.

Nu mai este corp strâmb!

(Important pentru dame și domni gârbovi)
La purtarea corsetei mele ortopedică de sentire, fără păreche, recomandată de cei mai cunoscuți medici. Grozav de ușoară și igienică. Acopere deplin întreaga gârboveală! Pentru cei în vârstă e chiar neincjurat de lipsă. Pentru băieți de școală cel mai bun mijloc de scutire și salvare! Tiitor drept, mașine de mers și de sprijin etc. Să fac după măsură în execuția tehnică cea mai perfectă.

Prospecte gratis. Prețuri foarte moderate
J. Keleti, institut ortopedic artistic.
Budapesta IV. Koronaherzeg utca 17.

Picioarele și mâinile artificiale ale lui Keleti sunt cele mai bune din lume.

Amputaților! Institutul artistic ortopedic a lui J. Keleti, Budapesta IV. pregătește sub garanță de potriveala cea mai bună, cu prețurile de fabrică cele mai ieftine: picioare și mâni artificiale pentru cei amputați în execuția tehnică cea mai perfectă. Mașina de mers și de sprijin etc. Mers ușor elegant! Broșuri ilustrate, gratis și franco. Garanță de mai mulți ani. Pentru cei cu mijloace mai puține mare scăzământ de preț!

Nou!! Invenție epocală! Nu mai există mai mult auz greu. **Nou!!**

Cel cu auz greu! „Prinzătoare de sunet“, c. și reg. privilegiată și de nou patentată. Acest aparat face posibil și din depărtări mari a auzi clar predarea în teatre, la concerte, prelegeri, predici etc.

Cereți prețurant dela 97 8-18

J. Keleti, fabrică de instrumente chirurgice-medicale.

Budapesta IV. Koronaherzeg utca 17.

Picuri castorei

cari alungă vânturile, alină sgârciurile

Un mijloc care s'a valorat din anul 1884 și care deșteaptă apetitul și promovează mistuirea.

148 4-25

Prețul per sticlă Cor. I.—

Mai puține de 2 sticle (Rambursă Cor. 2.50 incl. lădița) nu să trimit pe postă.

A să procura prin:

Farmacia lui IULIU BITTNER

in Gloggnitz (Austria de jos).

Zimmermann Ignatz

intreprinzător de edificii

Sibiu

strada Turnului Nr. 13.

Primește ori-ce lucrare, ce cade în
bransa sa. Reparături încă să eșecută cu cea
mai mare acurateță în oraș precum și în
provincie. 155 1-3

Lucru solid. Prețuri moderate.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
căpăta vre-odată durere
de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru
trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile:
la Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59;
alița Turnului (Baggasse); ulița Ocnei 2; farmacia
Tentsch; Moltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei.
la Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș: far-
macia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.
Să se ceară pretutindenea apărat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit
7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 5 22-

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării
de modă de cele mai elegante și articli
de modă de toate prețurile, și modele ori-
ginale vieneze și pariziene. 118 45-52

Un institut mai mare de bani

angajează pretotindenea re-
prezentanți pentru vânzarea de
lozuri cu plățirea în rate, pe lângă o rebo-
nificare bună de proviziune.
Prețurile sunt statorite ieftin pe prospecte.
Oferte sub titlul „Bankinstitut Z. 793“ le es-
pedează expedițiunea da anonțe Haasenstein &
Vogler, Viena I. 83 8-10

Preluare de local!

Am onoare a face cunoscut p. t. public că am preluat restaurantul bine
cunoscut al lui

Iuliu Pankiewicz

aflător în centrul orașului, (strada Armbruster) și-l voi conduce mai departe sub firma

Restaurațiune la Teiu.

Să servește plăcuta bere Doppelmärz a lui Dreher, cum și berea
Kronen de Dreher (à la Pilsen) și vinuri bune curate. Totodată voi fi cu
deosebită atenție asupra culinei, și îmi voi da silința a îndestul pe prea stimații
mei oaspeți prin servirea de mâncări foarte gustoase.

Restaurațiunea cuprinde grădină mare umbroasă și localități spațioase
parter. Tot asemenea stau la dispoziție în etagiul pentru societăți restrânse și
pregătiri mai mari sala mare și o odaie separată drăguță.

Asigurând un serviciu prompt și atent, rog sprijinul onor. public și semnez

Sibiu, 1 Iunie 1907.

Cu distinsă stimă

S. H. Landmann.

137 5-

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în
deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări
aparținătoare

specialității tipografice,

cum sînt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de
bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sînt în stare a ținea concurența
cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande
tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

În Librăria lui W. Krafft în Sibiu se află:

Cărți bisericești.

Tipărite cu litere latine:

Apostol, carte ce cuprinde faptele și epist. Sfinților,
4° leg. K 10.60.
Liturgiile ale sfinților noștri părinți, 8° leg K 7.40.
Cazanla mare ce cuprinde în sine Evangeliile tâlcuite,
4° leg. K 9.25.
Evangeliile sfântă și Dzeiască a sfinților Evangeliști,
folio, leg. K 17.50.
Evhologiu bogat (Molitvelnic) Rândueli și Rugăciuni,
4° leg. K 12.50.
Mineiul pe fiecare lună în 12 tomuri 4° leg. K. 162.—
Ochtoich cel mare 4° leg. K. 24.80.
Pentecostarul carele cuprinde slujba din Dumineca
Paștilor până la Dumineca tuturor sfinților, 4°
leg. K 10.60.
Orologiul cel mare, ilustrat, folio, leg. 29.50.
Triodul, adevă trei cântări, 4° leg. 24.80.

Tipărite cu litere cirile:

Liturgia sfântă și dumnezeiască, roșu și negru tipă-
rită 4° leg. K. 8.—
Pentecostariul cel mare, roșu și negru tipărit, folio
Legătura să înțelege în piele roșie aurită.
Legătura mai elegantă se compută după calitatea,
care să va dori.

Cărți de rugăciune.

Tipărite cu litere latine:

Acaftistul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu și
alte Acaftiste și Rugăciuni foarte evlavioase și de
folos. 8° mic, cu icoană în colorii și alte ilustra-
țiuni, leg. în catifea K 8.50, în piele fină (solid)
K 4.80, în piele neagră (solid) K 3.50, legat fin K 1.75,
în piele K 2.75, în piele elegant K 3.75, imitațiune
de os K 3.80, toate, cu tăietură aurită, iar legate
simplu K 1.20.
Ciaslov sau orologiu, cuprinzând Rugăciunile de seara,
miezunoptica, Rugăciuni de dimineața, Ceasurile
(Orele) și alte rugăciuni de folos, precum și sina-
xariul celor 12 luni ale anului. 8° frumos leg. K
2.10, leg. K 1.90.
Ochtoichul cel mic sau cele 8 glasuri, cuprinzând slujba
vecerniei, liturgiei, împreună cu glasurile, podobi-
ile, catavasiile, irmoasele, polieleul, cu svețiile
și vosresnele de preste întreg anul. 8°, leg. în piele
roșie K 3.—, leg. frumos K 1.80, leg. K 1.50.
Patima și moartea Domnului nostru Isus Hristos
în versuri, 8° mic, leg. frumos K 2.—.
Psaltirea prorocului și împăratului David, format
mare leg. în piele roșie K 7.—, leg. frumos K 5.30.
Psaltirea în format mic leg. frumos K 1.80.

Tipărite cu litere cirile:

Acaftistul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu și
alte Acaftiste și Rugăciuni foarte de folos, (roșu
și negru tipărit cu icoane). 8° mic, leg. în piele
roșie cu copce K 3.60, leg. frumos K 2.70.
Ciaslov. 8° leg. în piele roșie cu copce K 3.— leg.
frumos K 1.80.
Ochtoichul cel mic sau cele opt glasuri 8°, leg. în
piele roșie cu copce K 3.05, leg. frumos K 1.60.
128 5-5

Esposiția Națională română în București 1906. Medalia de argint.

premiat mai departe și în Budapesta, Timișoara, Sibiu.

CAROL F. WACHSMANN

fabrică de mașini agricole

Sibiu, - Nagyszeben.

recomandă la p. t. economi și agricultori:

Mașini de treccat cu mâna sau cu maneriu pentru cai,
Vânturători (moară de curățit) Nr. 5 și Sistem Backer,
Pluguri schimbători,
Pompe pentru fântâni de fer și de aramă etc.

Corespondența în limba română.

153 8-6

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monete de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încasează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

99 12-12

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

Cheag natural în formă de praf

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheierea laptelui, chemlee curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuințate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zăărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge. Sigura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 57 15-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară în mare asortiment

noutățile

soarte chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sako, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Baglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore.

27 23-

Pentru tipar responsabil Heuris Meltzer.

În interesul propriu damele și domnii

își acoper lipsese în

confecțiune de dame, domni și băieți

în prăvălia de articli de confecțiune

R. GRÜNBERGER

Plaza mare Nr. 3, în noul palat al Institutului Bodenkredit

= Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. =

Prețuri strict fixe.

Cu distinsă stimă

== R. GRÜNBERGER ==
prăvălie de articli de confecțiune.

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură clavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru batera și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru orice sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor externe, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandai de corp), intrarea în Arnbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit clavire folozite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de orice soi în execuția cea mai solidă.

10 12-

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

Cerneala de imprimat K. T. Gleitsmann, Drexda-Budapesta.

Anunt.

Să cauta calfe de neguători desteri, fără post, în Ardeal, e de lipsă cunoștința limbii maghiare și române. Adresa, **urmașii lui R. Pasc, (Pász R. utoda)**
Finme. 119 7-10

Var ars

de cea mai bună calitate, liber de piatră și sgură, să capătă zilnic, la fabrica de var din Orlat.

107 10-10

Banciu & Co.

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comod se face din strada Ocnei, preia toate comanda, ce se țin de această branșă, și cari se esecută conștient și foarte ieftin.

12 8-

Fiecare imitație e punibilă!

Singur veritabil e numai balzamu lui Thierry

cu marca verde de călugăriță. 12 sticle mici sau 6 dupe sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.-

Alifie de centifolii

Scutit prin lege!

— a lui Thierry —
contra tuturor ranelor, aprinderilor, rănilor etc. 2 borcane Cor. 3.60. Expedare numai cu rambursă sau trimiterea banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă sunt cunoscute de cele mai bune și renumite.

Comanda se adreseze la Farmacistul

A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe farmacii. — Broșuri cu mii de scrisori originale de mulțumită, gratis și franco.

179 40-52

Allain echter Balsam
aus der Rohitsch-Apothek
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

●● noutățile ●●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stofe englezești, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, frăcuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 42-52

Cea mai bună cremă pentru ghețe

dă glanțul cel mai frumos și ține pielea durabil Nigrin este de recomandat din punct de vedere sanitar, fiind-că Nigrinul nu închide hermetic pielea, chiar și la folosire continuă, astfel nu împedecă evaporatiunea picoarelor.

ST. FERNOLENDT, VIENA.

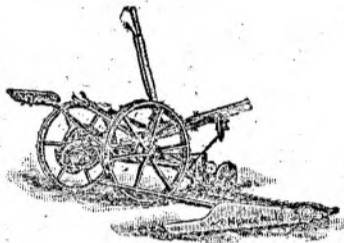
98 11-52 furnisor de curte c. și r.

Se capătă pretotindenea.

Andrieu Török

— fabrică de mașini economice în SIBIU. —

Depozit și reprezentanța lui „Johnston“ renumitelor mașine americane de cosit pentru iarbă și cereale. 45 12-

Mașine de îmblătit, mânate cu mână, vârtej și motoare. Mori de vânturat (curățit), în diferite mărimi.

Mașine de scărmanat, pentru mână și cu forță motoară.

Mori de măcinat cu 1, 2 și mai multe petri.

Reprezentanța fabricii de motoare

Langen & Wolf în Viena.

Motoare originale „Otto“ pentru mânăre cu benzin și gaz sugativ. Locomobile originale „Otto“ cu benzin, pentru mânărea mașinilor de îmblătit.

Garanță. — Condițiuni favorabile de plată. — Prețuri ieftine.

Cea mai renumită bere

— a fabricii de bere —

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguătorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 15-

Săpun de lapte de crin

Steckenpferd

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pișturilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piele delicate, moale și un teints rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fil. Să afli în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și neguătorii de săpun și locale de frizeri.

102 10-50

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Verbinsbank“ ardelen, de nou adiuștată și provăzută cu cele mai moderne mașine, liferează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

— săpun de spălat neutral, —

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun

în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătața și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

22 12-

Pentru hotelieri

licențiați, arândatori crâjmarî care voesc a cumpăra vin ales roșu și alb de Apoldul-mic, Mercurea, Cărpiniș Reciu și Boz rog a să adresa mie și a-mi cerceta pivnița de unde își poate alege după plac cu 17 cruceri litra la vagon, ear la mai puțin 18 cruceri la cumpărare de peste 50 litre.

150 3-8

(Com. Sibiiului)

Cu stimă

I. Floașiu

Mercurea (Erd. Szerdahely)

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie națională, cură de zăr și lapte

DORNA

în Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsură, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, la anemie arteriosclerosă și exodate. Prospecte gratis. Informațiuni medicale să pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

120 9-15

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se presenta odată în persoană, pentru-că ca ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și lecuriletrebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare să pună marcă de răspuns. După încheierea cursii scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda lui proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la ameză).

Adresa: **Dr. PALÓCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 28 14-

Marca de scutire: „Anker“.

214 85-40

Liniment. Capsici comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40 și C. 2.— se capătă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga
Strada Elisabeth Nr. 5 nou
Eспедиție zilnică.

Pentru tipar responsabil Henrie Meltzer,

În 6 zile la America

Transport de persoane

in

America de nord, Canada și Argentina.

Cereți clarificări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem în românește.

Falck et Comp.

Secția românească.

154 2-13

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

Traverse și fer U

țevi de fer, fer pentru chei (la ziduri), papă de coperiș, place de izolat, cement, țăsătură de trestie pentru stucatură, împletituri de sârmă și alte materialuri pentru zidit.

Carol F. Jickeli,

Sibiu.

130 7-10

Cea mai mare neguțătoie transilvană de oroloage,
juvaere articli de aur și argint, în SIBIIU.

În 15 Iulie 1907 sosesc acasă din călătoria mea de cumpărare și deschid neguțătorie mea cu un asortiment esttraordinar de bogat.

Cu distinsă stimă

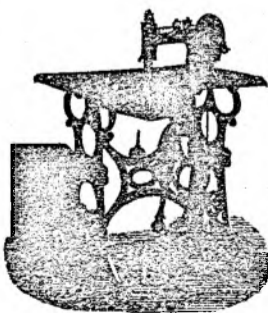
IULIU ERÖS.

148 4-

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

17 25-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum aee, curele, eleiari fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștiințios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Cernala de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda—Budapesta.